

A1. Στο χωρίο αυτό του κειμένου μαθητές αναφέρονται στην ανυπαρξία συστηματικού επαγγελματικού προσανατολισμού στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ο πρώτος αποδίδει σε αυτό τη γενική τάση ακολούθησης επαγγελμάτων με υψηλό κύρος, τα οποία όμως σήμερα είναι κορεσμένα, επομένως οδηγούν στην ανεργία. Η διόγκωση της τελευταίας αποτελεί και για άλλη μαθήτρια ανασταλτικό παράγοντα αναζήτησης επαγγελματικής αποκατάστασης στη χώρα μας, καθώς συνδυάζεται με περιορισμένες ευκαιρίες εξέλιξης, εξωθώντας έτσι πολλούς νέους επιστήμονες στη μετανάστευση. (λέξεις 70)

B1. Α Σ, β Σ, γ Λ, δ Σ, ε Λ.

B 2 α) Τίτλος με κυριολεκτική χρήση της γλώσσας : Προβληματισμοί των νέων για το επάγγελμα και το μέλλον τους.

Τίτλος με μεταφορική χρήση της γλώσσας: Τα όνειρα των νέων και η αδυναμία της Ελλάδας να ταστηρίξει.

B 2 β) Τα στατιστικά στοιχεία από έρευνα της Pew Research Center και αποτελούν τεκμήρια που επικαλούνται τη λογική του δέκτη. Προσδίδουν αληθοφάνεια στο λόγο και επιβεβαιώνουν την αξιοπιστία της έρευνας, καθώς αναδεικνύουν όλες τις πιθανές πτυχές των προβλέψεων (θετικές και αρνητικές). Τα τεκμήρια χαρακτηρίζονται από αλήθεια και εγκυρότητα και αποτυπώνουν τις εκτιμήσεις των ειδικών.

Οι μαρτυρίες προέρχονται από μαθητές της ηλικίας των υποψηφίων. Αυτό λειτουργεί συναισθηματικά, δεν παραπέμπει σε αυθεντίες, αλλά δηλώνει τους κοινούς προβληματισμούς μιας γενιάς, πράγμα που καθιστά το λόγο οικειότερο και την πειστικότητα των λεγομένων αποτελεσματικότερη. Τονώνουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη και προσδίδουν ζωντάνια και παραστατικότητα.

B 3. Γλωσσικές επιλογές που συντελούν στην ευαισθητοποίηση :

«μας», «σωρεύουμε», «επιμένουμε», «μπορούμε να κάνουμε» : Α πληθυντικό πρόσωπο, οικειότητα, καθολικότητα, αμεσότητα, κοινή οπτική γωνία συγγραφέα και αναγνώστη, ύφος ζωντανό.

«αδιαπέραστο πέπλο», «εκκόλαψη προσδοκιών», «μελλοντικά ερείπια» και άλλα : ποιητική λειτουργία της γλώσσας, ευαισθητοποιεί τους αναγνώστες, προσδίδει στο λόγο ζωντάνια και παραστατικότητα, καθιστά λυρικό και υποβλητικό το ύφος των λεγομένων

«Άλλωστε τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;» Το ρητορικό ερώτημα επιτείνει τη σημασία της υγιούς αντίδρασης απέναντι στις δυσοίωνες προβλέψεις του

μέλλοντος. Προβληματίζει, αφυπνίζει, ευαισθητοποιεί και τονίζει την ποιητική λειτουργία της γλώσσας. Υπολανθάνει ο διάλογος και ευνοείται η ευαισθητοποίηση.

Αντιθέσεις : «δεν μας αποτρέπει» - το αντίστροφο, «αδιαπέραστο... εκκόλαψη προσδοκιών», «ερείπια – απαντοχή». Οι αντιθέσεις τονίζουν το αδιέξοδο και δικαιολογούν την ανάγκη αντίδρασης.

Και άλλες γλωσσικές επιλογές μπορούν να καταγραφούν.

Γ. Στην τελευταία στροφή αναδεικνύεται η θλίψη και απογοήτευση των παιδιών του Σείριου, όταν μαθαίνουν τη γήινη πραγματικότητα.

Η ουτοπική εικόνα της ζωής στο φωτεινό αστέρα, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την κατάσταση στη γη. Τα παιδιά αυτά ζουν σε ονειρική πραγματικότητα που αισθητοποιείται από τις εικόνες των δύο τελευταίων στίχων και αντιπαρά τίθενται προς τους πολέμους και τους θανάτους, για τους οποίους γίνεται μνεία στον 3^ο στίχο της πρώτης στροφής. («Δεν είδανε πολέμους και θανάτους» - «φοράν τις Κυριακές τα γιορτινά τους» - **αντίθεση**).

Αμέσως μετά τονίζεται η θέαση του «**θαλασσινού φτερού**», **παρομοίωση** που αποδίδει την εικόνα της γης. Αυτή υποκινεί τις ανησυχίες των παιδιών που δεν έχουν προΐδεασθεί για αρνητικές καταστάσεις, απευθύνονται στο δάσκαλό τους.

Τα λόγια του δασκάλου (3^η στροφή) με τρόπο άμεσο αποδίδουν την αντιφατική εικόνα της γης, που τη χαρακτηρίζει «αρρώστια και πληγή του σύμπαντος». Ταυτοχρόνως όμως επισημαίνει ότι σε αυτήν πραγματοποιούνται αγώνες των γήινων «ονειροκυνηγών», «ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί», επομένως αφήνει μηνύματα ελπίδας για όλους.

Άλλα στοιχεία για κειμενικούς δείκτες :

Η ποιητική λειτουργία διέπει όλο το ποίημα

Αφήγηση (3^η στροφή)

Και στους τελευταίους στίχους :

«δακρύσαν τα παιδιά» το ρήμα δηλώνει θλίψη, στεναχώρια, συναισθηματική φόρτιση

«μιαν έγνοια» η έννοια αυτή αναδεικνύει τη διάθεση προβληματισμού, συμπάραστασης, ευαισθησίας για τον ανθρώπινο πόνο όπου κι αν εκδηλώνεται.

«μικρούλα καρδιά» έμφαση στην κατάληξη του υποκοριστικού «μικρούλα», συνδέεται με τα παιδιά και με το γεμάτο συναίσθημα ποίημα.

Η θέση του μαθητή : ονειρική και απολαυστική μοιάζει η ζωή στο Σείριο, δίχως έγνοιες, με ασφάλεια και χαρά, δίχως προβλήματα και ανησυχίες. Όλοι οι άνθρωποι και εγώ προσωπικά θα ήθελα να ζήσω εκεί. Ωστόσο δεν φαίνεται πειστική και αληθινή η πραγματικότητα που σκιαγραφεί ο ποιητής, καθώς η ζωή των ανθρώπων έχει πάντα προβλήματα και προβληματισμούς, που τους κάνουν καλύτερους,

δυνατότερους, τους εξελίσσουν και τους ολοκληρώνουν, δίνουν ενδιαφέρον και κίνητρα δράσης στην καθημερινότητά τους. Αυτά, άλλωστε, αποτελούν και μηχανισμούς ανάπτυξης του ίδιου του πολιτισμού.

Δ1. ΑΡΘΡΟ : τίτλος, σχετικά αντικειμενικό ύφος λόγου, σύνδεση με την επικαιρότητα

Χώρος δημοσίευσης : νεανική ιστοσελίδα, γλώσσα και ύφος όπου κυριαρχεί η απλότητα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν λέξεις και φράσεις της νεανικής ιδιολέκτου, για να γίνει πιο οικείο στους πιθανούς αναγνώστες.

Ρηματικά πρόσωπα : Α ενικό κατά περίπτωση αλλά κυρίως α πληθυντικό και γ ενικό και πληθυντικό.

Πιθανός πρόλογος

1. αξιοποίηση των στοιχείων της έρευνας του κειμένου 1 ή των μαρτυριών των μαθητών του κειμένου 2 , τα παρουσιάζουμε σαν προερχόμενα από τα ΜΜΕ.
2. Αναφορά στην πανδημία, τις δυσκολίες και τα θετικά της στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας.

Α) ΕΦΟΔΙΑ για την αντιμετώπιση των δύσκολων καταστάσεων :

Δεδομένα αναφοράς των κειμένων : κοινωνικές και φυλετικές ανισότητες, παρακολούθηση των πολιτών, ανελευθερίες, αυταρχισμός, ψηφιακή εγκληματικότητα, παραπληροφόρηση και προπαγάνδα, μίσος ανθρώπων και εχθρικές σχέσεις κρατών, απώλεια θέσεων εργασίας, ψυχικές διαταραχές, ρήξη των κοινωνικών δεσμών.

ΕΦΟΔΙΑ :

Πνευματικά : πολύπλευρη πνευματική καλλιέργεια, επιστημονική κατάρτιση, συνειδητή επιλογή επαγγέλματος μέσω της αυτογνωσίας, παρακολούθηση των εξελίξεων της επιστήμης και της τεχνολογίας σε επαγγελματικό και κοινωνικό επίπεδο, υψηλή τεχνογνωσία, γλωσσομάθεια, καλλιέργεια κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων σχετικών με την παρατηρητικότητα, τη διορατικότητα, τη συνθετική και αναλυτική σκέψη, τον προβληματισμό. Αναγκαίο είναι ο νέος να προστατεύσει την **υγεία του σωματική, πνευματική και ψυχική** που αλληλεπιδρούν στην ανθρώπινη προσωπικότητα μέσω της επαφής με τη φύση και της άθλησης.

Ηθικά : ανθρωπιστικές αξίες, προτεραιότητα του ανθρώπου και του συνανθρώπου, ανοχή – ανεκτικότητα – διαλλακτικότητα, αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, προσωπική αξιοπρέπεια και εντιμότητα, αίσθημα δικαίου και υψηλή ενσυναίσθηση,

δημοκρατικές αξίες ζωής : διαλεκτική διάθεση, πλουραλισμός, αποφυγή της μονολιθικότητας, **αγωνιστικές αξίες ζωής** : γενναιότητα, υιοθέτηση υψηλών στόχων, επιμονή, υπομονή, διεκδικητικότητα με κάθε τρόπο.

Πιθανή μεταβατική παράγραφος : Ο νέος της εποχής μας πρέπει να ζήσει σε μια πλουραλιστική πολυπολιτισμική κοινωνία και να είναι πραγματικός πολίτης του κόσμου αναλαμβάνοντας και προσωπικές πρωτοβουλίες και δράσεις.

B) Με ποιες συγκεκριμένες ΔΡΑΣΕΙΣ θα μπορούσατε να βελτιώσετε εσείς οι νέοι τον κόσμο :

ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ : συζητήσεις στην οικογένεια, εξυγίανση των ανθρώπινων σχέσεων με πνεύμα ισοτιμίας και αλληλοσεβασμού, στάση ζωής στην καθημερινότητα, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στην προσωπική ζωή, που επιβεβαιώνει τις ανθρωπιστικές αρχές. Προβολή αξιών και προτύπων με διαχρονική πνευματική επιρροή, υιοθέτηση συμπεριφορών που καταξιώνουν τον άνθρωπο και οδηγούν στην επίλυση των κοινών προβλημάτων.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ : εθελοντισμός – συμμετοχή σε οργανώσεις και κινήματα για ενημέρωση, ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και με όλα τα προβλήματα της γης. Ανάληψη πρωτοβουλιών όπου συμμετέχει το άτομο στο πλαίσιο της δημοκρατικής εκπροσώπησης: μαθητικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις και δράσεις, τοπική αυτοδιοίκηση, κοινοβούλιο. Μέσα στον επαγγελματικό χώρο : ευαισθητοποίηση, συμπεριφορά, διακριτικότητα, αίσθημα ευθύνης και απόρριψη του έντονου ανταγωνισμού και των κάθε είδους διακρίσεων.

Πιθανός Επίλογος

Μόνον έτσι μπορούμε να ονειρευτούμε έναν καλύτερο κόσμο σκεπτόμενοι «τη δύναμη που έχουν τα όνειρα και η ακατάλυτη δυναστεία των χιμαιρών». Αυτή γίνεται το μέγιστο κίνητρο δράσης και προόδου του ανθρώπινου πολιτισμού και της αναβάθμισης της ποιότητας της ζωής του ανθρώπου.

Στέλλα Αλιγιζάκη Φιλολόγος, Ιστορικός
Μαριλένα Καρτσωνάκη Φιλολόγος